

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 29.1.2007
COM(2007)29 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Končna ocena

**rezultatov izvajanja večletnega programa Skupnosti za spodbujanje razvijanja in
uporabe evropskih digitalnih vsebin v globalnih omrežjih in za pospeševanje jezikovne
raznolikosti v informacijski družbi (e-Vsebine)**

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Končna ocena

rezultatov izvajanja večletnega programa Skupnosti za spodbujanje razvijanja in uporabe evropskih digitalnih vsebin v globalnih omrežjih in za pospeševanje jezikovne raznolikosti v informacijski družbi (e-Vsebine)

1. UVOD

To sporočilo zadeva končno oceno programa e-Vsebine v obdobju 2001–2005, za katerega je bila leta 2003 že izvedena vmesno oceno¹, ki je zajela prvi dve leti njegovega izvajanja. To končno oceno², ki zajema obdobje 2003–2004, je opravila komisija treh neodvisnih strokovnjakov v sodelovanju s skupino poklicnih ocenjevalcev iz podjetja³, ki je bilo odgovorno za razvrščanje in pomoč pri ocenjevanju, zbiranje dokazov in pripravo poročila. Ocenjevanje je potekalo od februarja do maja 2006 v tesnem sodelovanju z zadevnimi službami Komisije⁴.

2. OZADJE

Cilj programa e-Vsebine (v nadaljnjem besedilu „program“), kot ga določa Odločba Sveta⁵, je spodbujati razvijanje in uporabo evropskih digitalnih vsebin v globalnih omrežjih in pospeševati jezikovne raznolikosti v informacijski družbi. Program se je začel izvajati 18. januarja 2001 in je trajal štiri leta, njegova proračunska sredstva pa so znašala 100 milijonov EUR.

Program je obravnaval tri različna področja ukrepov:

- (1) izboljšanje dostopa do informacij javnega sektorja in razširjanje uporabe teh informacij;
- (2) razvoj proizvodnje vsebin v večjezikovnem in večkulturnem okolju;
- (3) povečanje dinamike trga digitalnih vsebin.

Izvajal se je s projekti z deljenimi stroški, izbranimi na podlagi javnih razpisov za zbiranje predlogov.

---

¹ *Vmesna ocena programa e-Vsebine: Končno poročilo, junij 2003, Technopolis Ltd., IDATE, PRISMA.* Celotno poročilo je na voljo na strani www.cordis.lu/econtent.

² *Končna ocena programa e-Vsebine (2001–2005): Končno poročilo, junij 2006, RAND Europe,* http://ec.europa.eu/information_society/activities/econtentplus/index_en.htm.

³ RAND Europe, s katerim je bila pogodba sklenjena na podlagi omejenega javnega razpisa, ki ga je razpisal GD za informacijsko družbo jeseni 2005.

⁴ Enoti C3 in E6 GD za informacijsko družbo.

⁵ UL L 14, 18.1.2001, str. 32.

V obdobju 2003–2004 je bilo sofinanciranih 64 projektov, v katerih so sodelovale 404 organizacije iz 24 držav članic ter Islandije, Norveške, Bolgarije, Romunije in Turčije. Skupni proračunski izdatki za leti 2003 in 2004, vključno s financiranjem vseh projektov z deljenimi stroški, stroški ocenjevanja, pregledi in srečanji, so bili približno 56 milijonov EUR.

3. CILJI OCENJEVANJA

Pri oceni se je ocenjevalo naslednje: pomembnost ciljev programa, prednostne naloge in sredstva za izvajanje, učinkovitost in vplive programa, njegovo uspešnost in stroškovno učinkovitost, uporabnost in trajnost, vzročne povezave med uporabljanimi sredstvi, dejavnostmi in predvidenimi vplivi (intervencijska logika) ter pridobljena nova spoznanja za morebitne prihodnje podobne ukrepe.

4. UGOTOVITVE NA PODLAGI OCENE

Ocenjevalci so ugotovili, da se je program uspešno izvajal, podeljevanje finančnih sredstev in upravljanje programa pa sta potekala v splošnem pregledno, učinkovito in zadovoljivo.

Ocenjevalci so prišli do naslednjih štirih glavnih ugotovitev:

Ugotovitev 1: Dobro delovanje osnovnih funkcij

Dejavnosti in rezultati delovanja programa e-Vsebine so bili dobri: program je dejansko in znatno prispeval k širši uporabi informacij javnega sektorja in proizvodnji vsebin v večjezikovnem in večkulturnem okolju. Splošno je bilo ugotovljeno, da je program ustvaril koristne rezultate, ki so v skladu z vloženimi sredstvi, da je bil pri rezultatih stroškovno učinkovit ter da je spodbudil dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajale ali pa bi se izvajale le na nacionalni ravni. Splošno upravljanje programa je bilo dobro, postopki pa so bili pravični in pregledni.

Ugotovitev 2: Prilagoditev hitrim spremembam v sektorju

Izjemno hiter razvoj sektorja je močno vplival na cilje programa: zlasti prvotni namen spodbujanja nekaterih vrst dejavnosti je bil dosežen precej hitreje, kot je bilo sprva pričakovano. Program se je na spremenjene okoliščine dobro odzval, saj je spremenil svoje cilje (spremenjena področja ukrepov), kar so ocenjevalci pozdravili. Vendar je ta sprememba nato ustvarila potrebo po večjem poudarku na razvoju mrežnega povezovanja, oblikovanju skupnosti in razširjanju na programski ravni v dokaj poznem življenjskem ciklu programa. Ocenjevalci so menili, da so bili horizontalni elementi odziva programa na te potrebe dovolj kakovostni, vendar količinsko nezadostni.

Ugotovitev 3: Dodana vrednost na ravni programa

Glede na približevanje širšim družbeno-ekonomskim ciljem programa je treba razlikovati med ugotovitvami ocenjevalcev v zvezi z e-Vsebinami kot sklopom projektov (cilji na treh področjih ukrepov bodo predvidoma uresničeni) in ugotovitvami v zvezi z e-Vsebinami kot sinergistično celoto (komisija ni našla dovolj

pokazatelj sinergije na programski ravni, da bi ta ustvarila pomembno dodano vrednost, ki bi preseгла skupno vrednost posameznih projektov). Ocenjevalci so menili, da pomembnost mrežnega povezovanja projektov ni bila dovolj prepoznana ter da so bile dejavnosti razširjanja in usklajevanja na programski ravni nezadostne. Relativno skromen obseg ukrepov e-Vsebin zato ni bil spodbujen v največjem možnem obsegu.

Ugotovitev 4: Povezava s trenutnimi in prihodnjimi programi

Program je dobro in učinkovito prodril v države pristopnice; dobro je dopolnil pobudo e-TEN in bil usklajen z akcijskim načrtom eEvropa, čeprav ocenjevalci niso zaznali sinergije s programi strukturnega sklada. Poleg tega so menili, da to ponuja koristna in neposredno uporabna spoznanja za program e-Vsebine Plus in za Program za spodbujanje IKT Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (PKI-IKT). Spoznanja, pridobljena v zvezi s tem (npr. v zvezi s posebnimi zahtevami oblikovanja skupnosti, mrežnega povezovanja, razširjanja in uporabe), lahko ustvarijo mehanizme, ki znatno prispevajo k razvoju dolgoročnih trajnostnih družbeno-ekonomskih koristi, predvidenih v lizbonski in göteborgski agendi.

5. PRIPOROČILA IN PRIPOMBE KOMISIJE

Na podlagi zgornjih ključnih ugotovitev so bila podana priporočila za prihodnje programe, na katere se je Komisija odzvala z naslednjimi pripombami:

Priporočilo 1: Ocenjevalci so priporočili, da morajo prihodnji programi, ki se skušajo čim bolj približati trgu, precej večji delež sredstev nameniti mrežnemu povezovanju in usklajevanju projektov ter razširjanju vzorčnih elementov projektne dejavnosti, saj sami projekti tega ne spodbujajo. Prav tako priporočajo proučitev podpore za programske dogodke in konference.

Pripombe Komisije: *Za spodbujanje mrežnega povezovanja med projekti in boljše razširjanje na programski ravni so bile uvedene tematske mreže za glavne ukrepe programa e-Vsebine Plus. Te služijo kot instrument za združevanje zadevnih zainteresiranih strani, strokovnega znanja in zmogljivosti za podporo dejavnostim ozaveščanje ter za prepoznavanje in razvoj možnosti, ki bi izboljšale razpoložljivost digitalnih vsebin ter uskladile projekte, financiranih v okviru programa.*

Priporočilo 2: Določeni sta bili dve področji, na katerih je mogoče izvesti študije v korist prihodnjim programom, ki se skušajo čim bolj približati trgu. Potrebno je boljše razumevanje načinov širjenja in razširjanja rezultatov projektov in programov, ki se skušajo čim bolj približati trgu, da se poveča dodana vrednost na programski ravni. Prav tako je treba razviti orodja, ki bi bila koristna pri ocenjevanju uresničevanja dolgoročnih rezultatov programov, ki se skušajo čim bolj približati trgu.

Pripombe Komisije: *Komisija načrtuje številne študije v okviru nadaljevalnega programa e-Vsebine Plus, npr. v zvezi z vlaganjem v digitalizacijo kulturnih virov in gospodarskimi vplivi hranjenja digitalnih virov.*

Priporočilo 3: Priporočajo tudi, da programi namenijo nekaj sredstev za spremljanje dolgoročnega razvoja tržnih rezultatov kot dela stalnega sodelovanja s ciljnim sektorjem (v tem primeru z evropskimi digitalnimi vsebinami). To bi olajšalo ocenjevanje, povečalo ozaveščenost glede ukrepov in rezultatov projekta ter pripomoglo k „natančnemu usklajevanju“, ki je bistveno za hitro razvijajoče se sektorje.

Pripombe Komisije: *Ta priporočila je Komisija že obravnavala v okviru številnih dejavnosti. Trenutno zbira in razvršča podatke o velikosti in rasti informacijskega trga, ki so javno dostopni.*

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Komisija je v celoti seznanjena z ugotovitvami končne ocene programa in bo priporočila upoštevala pri izvajanju programa e-Vsebine Plus ter pri načrtovanju prihodnjih nadaljevalnih programov. Že dosežen napredek na področju, omenjenih v priporočilih, se bo še okreпил.

Komisija meni, da je program e-Vsebine

- (1) potekal uspešno;
- (2) izboljšal vlogo digitalnih vsebin kot sredstva za povečanje dostopa državljanov do informacij ter za spodbujanje gospodarskega in socialnega razvoja evropskih podjetij;
- (3) spodbudil bogate in raznolike digitalne vsebine in storitve, ki prispevajo k ustvarjanju enotnega evropskega informacijskega prostora in informacijske družbe za rast in zaposlovanje.

**Končna ocena programa e-Vsebine (2001–2005):
Končno poročilo, junij 2006, RAND Europe**

Povzetek

Ozadje

Program e-Vsebine za obdobje 2001–2005 je bil eden od sklopov programov, ki so bili razviti za spodbujanje rasti in razvoja sektorja digitalnih vsebin v Evropi. Njegov osrednji namen je bil, da se evropskim podjetjem in evropskim državljanom omogoči dostop do visoko kakovostnih digitalnih vsebin evropskega izvora in njihovo uporabo na način, ki ustreza njihovim potrebam. Širše ozadje programa je zajemalo vključevanje (tedanjih) držav kandidatk (mnoge od njih so zdaj države članice Evropske skupnosti) in druge nastajajoče cilje evropske politike, zlasti lizbonske cilje.

Glavna tema končne ocene

Skupni proračun programa v višini 100 milijonov EUR je bil v celoti porabljen, njegove dejavnosti pa v velikem obsegu zaključene, zaradi česar je bila potrebna ta naknadna končna ocena. Leta 2003 je bila opravljena vmesna ocena, t.j. približno na sredini programa, vendar je bilo takrat prezgodaj, da bi obravnavali prispevek vidnih *rezultatov* vključenih projektov k širšim družbeno-ekonomskim *rezultatom*, ki so bili določeni kot cilji programa. Takšni rezultati nujno potrebujejo čas za razvoj (dejansko je še vedno prezgodaj pričakovati, da bi bili povsem vidni); velik del te ocene zato obravnava, v kakšnem obsegu so program in njegovi ukrepi ustvarili mehanizme, ki lahko nudijo zahtevane rezultate, oz. so bili skladni z njimi. Vprašanja razširjanja in uporabe ter razmerja med programom in sektorjem, v katerem je potekal, so osrednjega pomena za obravnavo teh mehanizmov.

Celotno poročilo o oceni podrobno navaja ugotovitve. Ključne ugotovitve so:

Ugotovitev 1: Dobro delovanje osnovnih funkcij

Dejavnosti in rezultati delovanja programa e-Vsebine so bili dobri: program je dejansko in znatno prispeval k širši uporabi informacij javnega sektorja in proizvodnji vsebin v večjezikovnem in večkulturnem okolju. Splošno je bilo ugotovljeno, da je program ustvaril koristne rezultate, ki so v skladu z vloženi sredstvi, da je bil pri rezultatih stroškovno učinkovit ter da je spodbudil dejavnosti, ki se sicer ne bi izvajale ali pa bi se izvajale le na nacionalni ravni. Splošno upravljanje programa je bilo dobro, postopki pa so bili pravični in pregledni.

Ugotovitev 2: Prilagoditev hitrim spremembam v sektorju

Izjemno hiter razvoj sektorja je močno vplival na cilje programa: zlasti prvotni namen spodbujanja nekaterih vrst dejavnosti je bil dosežen precej hitreje, kot je bilo sprva pričakovano. Program se je na spremenjene okoliščine dobro odzval, saj je spremenil svoje cilje (spremenjena področja ukrepov), kar so ocenjevalci pozdravili. Vendar je ta sprememba nato ustvarila potrebo po večjem poudarku na razvoju mrežnega povezovanja, oblikovanju skupnosti in razširjanju na programski ravni v dokaj poznem življenjskem ciklu programa. Ocenjevalci so menili, da so bili horizontalni elementi odziva programa na te potrebe dovolj kakovostni, vendar količinsko nezadostni.

Ugotovitev 3: Dodana vrednost na ravni programa

Glede na približevanje širšim družbeno-ekonomskim ciljem programa je treba razlikovati med ugotovitvami ocenjevalcev v zvezi z e-Vsebinami kot sklopom projektov (cilji na treh področjih ukrepov bodo predvidoma uresničeni) in ugotovitvami v zvezi z e-Vsebinami kot sinergistično celoto (komisija ni našla dovolj pokazateljev sinergije na programski ravni, da bi ta ustvarila pomembno dodano vrednost, ki bi presegla skupno vrednost posameznih projektov). Ocenjevalci so menili, da pomembnost mrežnega povezovanja projektov ni bila dovolj prepoznana ter da so bile dejavnosti razširjanja in usklajevanja na programski ravni nezadostne. Relativno skromen obseg ukrepov e-Vsebin zato ni bil spodbujen v največjem možnem obsegu.

Ugotovitev 4: Povezava s trenutnimi in prihodnjimi programi

Program je dobro in učinkovito prodril v države pristopnice; dobro je dopolnil pobudo e-TEN in bil usklajen z akcijskim načrtom eEvropa, čeprav ocenjevalci niso zaznali sinergije s programi strukturnega sklada. Poleg tega so menili, da to ponuja koristna in neposredno uporabna spoznanja za program e-Vsebine Plus in za Program za spodbujanje IKT Okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (PKI-IKT). Spoznanja, pridobljena v zvezi s tem (npr. v zvezi s posebnimi zahtevami oblikovanja skupnosti, mrežnega povezovanja, razširjanja in uporabe), lahko ustvarijo mehanizme, ki znatno prispevajo k razvoju dolgoročnih trajnostnih družbeno-ekonomskih koristi, predvidenih v lizbonski in göteborgski agendi.

Priporočila

Ocenjevalci so priporočili, da morajo prihodnji programi, ki se skušajo čim bolj približati trgu, večji delež sredstev nameniti mrežnemu povezovanju in usklajevanju projektov (na primer za spodbujanje razvoja in širjenja novih poslovnih modelov) ter razširjanju vzorčnih elementov projektnih dejavnosti, saj projekti sami njihovega razširjanja ne spodbujajo. Prav tako priporočajo, da se prouči podpora za programske dogodke in konference, delovanje tiskovnega urada in celovito sodelovanje vseh ustreznih medijev, zlasti tistih, ki vključujejo optimizacijo iskalnikov, virusno trženje ter istočasno uporabo gospodarskega in strokovnega tiska. Takšne horizontalne dejavnosti so bistvene za optimalni razvoj potencialne vrednosti programa in zato ne smejo ostati prepuščene nepredvidljivostim, ki so povezane z „razpisom za zbiranje predlogov“.

Določeni sta bili dve področji, na katerih bi bilo smiselno izvesti študije v korist prihodnjih programov, ki se skušajo čim bolj približati trgu. Potrebno je podrobnejše razumevanje načinov širjenja in razširjanja rezultatov projektov in programov, ki se skušajo čim bolj približati trgu, s čimer se bo povečala dodana vrednost na programski ravni. Prav tako je treba razviti orodja (orodja, podobna orodjem za analizo navedb, ki se uporabljajo pri ocenjevanju rezultatov programov RTR), ki bi bila koristna pri ocenjevanju dolgoročnih rezultatov programov, ki se skušajo čim bolj približati trgu.

Priporočajo tudi, da programi namenijo nekaj sredstev za spremljanje dolgoročnega razvoja tržnih rezultatov kot del stalnega sodelovanja s ciljnim sektorjem (v tem primeru z evropskimi digitalnimi vsebinami). To bi olajšalo ocenjevanje, povečalo ozaveščenost glede ukrepov in rezultatov projekta ter pripomoglo k „natančnemu usklajevanju“, ki je bistveno za hitro razvijajoče se sektorje.